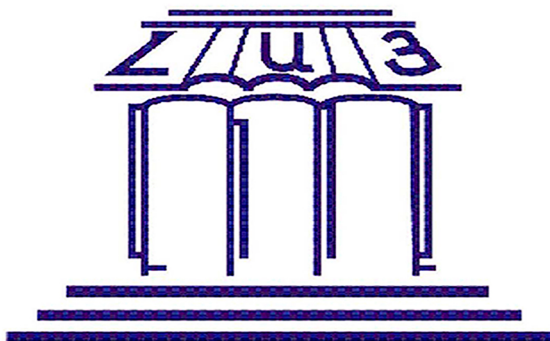

Հայկական գիտահետազոտական հանգույց
Armenian Research & Academic Repository

Սույն աշխատանքն արտոնագրված է «Մտեղծագործական համայնքներ
նչ առևտրային իրավասություն 3.0» արտոնագրով

**This work is licensed under a Creative Commons Attribution-NonCommercial
3.0 Unported (CC BY-NC 3.0) license.**

Դու կարող ես.

պատճենել և տարածել նյութը ցանկացած ձևաչափով կամ կրիչով
ձևափոխել կամ օգտագործել առկա նյութը ստեղծելու համար նորը

You are free to:

Share — copy and redistribute the material in any medium or format

Adapt — remix, transform, and build upon the material

9133

331.88(47)

7-68

1925

ԱՐՅԵՍՏԱԿՑԱԿԱՆ

ՄԻՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԱՇԽԱ-

ՏԱՆՔԸ ԳՅՈՒՂՈՒՄ:

Գյուղի աշխատանք-
ների, արհեստակցա-
կան միությունների
Անդրկովկասյան ա-
ռաջին խորհրդակցու-
թյան բանաձևեր եզ
1925 թ. 18 ապրիլի
Հ. Ս. և Հ. Ժողովու-
րդի կոմիտեների
նախագահների
նախագահների

300

2634-ԱՐ

Անդրկովկ. արհմիություն-
ների խորհուրդի հրատա-
րակույթան:

ՏՓԵՒՍ 1925:

331.88(47)

9-68

7869-ԱԶ

331.88(47)

9-68

300
2634-ԱՐ

48

1003
34761

ԱՐՀՄԻՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ

ԱՇԽԱՏԱԳԵՐԸ ԳՆԱԳՈՒՄ:

Գյուղի աշխատանքների արհեստակցական միությունների Անդրկովկասյան առաջին խորհրդակցության բանաձևը և 1925 թ. 18 ապրիլի Հ.Ս.Ն.Հ. ժողովրդական կոմիսարների խորհրդի ղեկընտր:

005
ՆԱԿԵՐ

ՀԱՅԿԱՍՏԱՆԻ ԿՈՄՍՈՒՆԻՍՏԱԿԱՆ ԿՈՆԳՐԵՍՍԻ ՄԱՍԻՆ
ԿԱՌԱՐԱԾ ԳԵՂՈՐԴԱՆԻ ԿՈՄԻՏԵՍԻ ԿԱՌԱՐԱԾ 000.00

ՀԱՅԿԱՍՏԱՆԻ ԿՈՄՍՈՒՆԻՍՏԱԿԱՆ ԿՈՆԳՐԵՍՍԻ
ՄԱՍԻՆ ԿԱՌԱՐԱԾ ԳԵՂՈՐԴԱՆԻ ԿՈՄԻՏԵՍԻ
ԿԱՌԱՐԱԾ 000.00

Բանվոր դասակարգի կուսակցութիւնը—կոմուն-
նիստական կուսակցութիւնը ձգտում է ամրացնել բան-
վորների և գյուղացիների միութիւնը:

«Դիպի գյուղ» լոգունը պետք է ուժեղացնէ այդ
միութիւնը, տնտեսապէս բարձրացնէ ներկայիս գյու-
ղը և ամրապնդէ նրա խորհուրդահին իշխանութեան
հիմքերը:

Արհեստակցական միութիւնները, վորպէս բան-
վոր դասակարգի մի մասը և պրոլետարական իշխա-
նութիւն ամրապնդելու մասնակիցներ, չեն կարող
կենդանի և ակտիվ մասնակցութիւն ցոյց չ'տան կու-
սակցութեան աշխատանքներին գյուղում:

Դա ավելի ևս կարեւոր և անհրաժեշտ է դառնում,
յեթե ի նկատի ունենալ, վոր շուկա—ապրանքային
հարաբերութիւնները, գյուղում որ ըստ որի ուժեղա-
նում յեն աճեցնելով և ամրացնելով մի կողմից գյու-
ղական բուռնեցներին, իսկ մյուս կողմից գյուղական
արհեստավորական արդյունաբերութիւնը և վարձու
աշխատանքի կերտումն չափը գյուղում:

Տիխիս, տպարան «Զարիս Վոստոկ»-ի Ա. Յուլուկիձէյի
փ. № 4. Գրավիտ № 768—Պատկեր № 1821.

Ներկայումս Անտրկովկասյան գյուղերում առկա 70.000 արհեստակցական միությունների անդամներ կան:

Գյուղի աշխատավորների և նամանավանդ բառակների աշխատանքների պայմանները ծանր յեն:

Բատրակների շահագործումը բռնաբռնությունների կողմից և նրանց վարձելու ծանր պայմաններ կնքելը մեծ ծավալ է ստանում:

Այս բոլորը, հարկադրում է արհմիություններին կազմակերպել վարձավող ոյժը, իրականորեն պաշտպանել նրա շահերը և աշխատող ուժեղացնել պրոլետարիատի ազդեցությունը գյուղի վրա:

Հաշվի առնելով այդ հանգամանքը Անտրկովկասյան Արհմիությունների խորհրդի նախագահությունը 25—28 ապրիլի տեղի ունեցած, Անտրկովկասյան խորհրդակցությունում արհմիության գյուղական աշխատանքների հարցերը յենթարկեց մանրամասն քննություն:

Գյուղի արհմիությունների անդամների փոքր քանակը, նրանց ցրված լինելը, գյուղական աշխատանքների փորձառություն բացակայությունը, գյուղական միջոցառումների և պայմանների բացակայությունը, զգալի որեն դժվարացնում յեն արհմիությունների աշխատանքը գյուղում:

Չնայած դրան խորհրդակցությունը ծրագրեց գյուղում աշխատանքի վարձելու ընդհանուր ձևերը և

մեղրթները և հրահանքներ տվեց աշխատանքի և աշխատավարձի կանոնադրման հարցերի վերաբերյալ:

Խորհրդակցությունը անհրաժեշտ համարեց, վորպես գործնական միջոց կազմել հանրապետական արհմիությունների խորհուրդներին կից գյուղական աշխատանքների հատուկ հանձնաժողովներ, իսկ շրջաններում աշխատանքը ուժեղացնելու գիտավորություն վորոշված է Շրջաբաժնային միությունների հիմնել և քաղաքների պրոֆաշխատողների մի մասը գյուղ ուղղել:

Առանձին ուղարկություն պետք է դարձնել, գյուղում տարվող միությունական աշխատանքների ազգային քաղաքականություն ուղիղ վարելուն:

Վորոշված է նաև յենդանակային և ժամանակավոր բանվորների արհմիություններում կազմակերպելու հարցերը:

Աշխատավարձի վերաբերյալ խորհրդակցությունը տվել է վճռական գերեկտիվներ, աշխատավարձը և պայմանագրերի այլ կետեր վորոշելու ժամանակ հաշվի առնել տվյալ գյուղատնտեսություն ոյժը և հնարավորությունները:

Արհմիությունների առաջ դրված յեն այնպիսի խնդիրներ, վորոնց ուղիղ իրագործելուց կախված է գյուղում պրոֆ աշխատանքների ամրացումը, պրոլետարիատի ազդեցություն ուժեղացնումը և բանվոր դասակարգի ու գյուղացիության փոխահարաբերությունների ամրապնդելը:

Մենք համոզված յենք, Վոր արհմիությունները հիմք ունենալով խորհրդակցութեան վորոշումները, գյուղական աշխատանքների ձևի և մեղոթների վերաբերյալ, հաջող կերպով կ իրագործեն այն խնդիրները, վորոնք բխում յեն «դեպի գյուղ» լոզունգից:

ԱՐՀԵՍՏԱԿՑԱԿԱՆ ՄԻՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԱՇԽԱՏԱՆՔԸ ԳՅՈՒՂՈՒՄ:

(Գյուղի աշխատանքների Անգրկովկասյան խորհրդակցության բանաձևը)

1 ԱՐՀԵՍՏԱԿՑԱԿԱՆ ՄԻՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ և ԳՅՈՒՂԱՅԻՈՒԹՅՈՒՆԸ:

1. Արհեստակցական Միությունները, վորպես բանվոր դասակարգի կազմակերպություններ, վորոնք իրենց նպատակ յեն դնում բանվոր դասակարգի ազատագրումը կապիտալի լծից, նոր տնտեսական քաղաքականութեան շրջանում մեծ ուշադրութեան պետք է դարձնեն գյուղում տարվող աշխատանքների դարգացմանը:

Արհեստակցական միությունները դուրս գալով նեղ համքարային շահերը պաշտպանելուց, դառնալով բուրժուազիայի դեմ մղվող դասակարգային կռվի մասնակիցներից մեկը, վոչ միայն ձգտելու յեն տարածել իրենց ազդեցությունը գյուղացիութեան վրա, այլ և դառնալու յեն մեր գյուղի սոցիալիստական առաջնադասյան գործոն:

Այդ պատճառով «գեպի գյուղ» լողունքը, արհեստակցական միությունների համար ամենից առաջ վարձու ուշիկի կազմակերպման և նրա շահերի պաշտպանման լողունքներից մեկն է հանդիսանալու:

Արհեստակցական միությունները գյուղում իրենց գլխավոր նպատակն յեն համարելու, գյուղի պրոլետարական բազայի ամրացումն, կազմակերպումն և նրա կուլտուրական ու տնտեսական աճման աջակցությունը:

2. Ներկայումս Խորհրդային գյուղի տնտեսական զարգացումը տեղի է ունենում երկու ուղղությամբ՝ առաջին ուղղությունը կապիտալիստական է՝ երբ որ մեկ բեռնում կենտրոնացման (կոնցենտրացիայի) և խեղճարկվում կապիտալը դառնալով աճեցման և գյուղի ընչազուրկ մասի շահագործելու միջոց: Յերկրորդ ուղղությունը սոցիալիստականն է յերբ վոր տեղի է ունենում գյուղատնտեսական արտեղների և կոլլեկտիվների կազմակերպումն և համայնական աշխատանքների լայնացումը, յերբ գյուղացիությունը մատչելի ձևերով մերձեցվում է սոցիալիզմին:

Այս ուղղության զարգացմանը նպաստում յեն՝ Խորհրդային Իշխանության գոյության փաստը, հողի վրա մասնավոր սեփականության վերացումը, փողային շրջանառության բանավորա-գյուղացիական իշխանություն ձեռքում գտնվելը:

3. Աջակցել հսկելով և պաշտպանելով բանվորա-գյուղացիական միությունը, հարկավոր է մեծ գոռուշ-

թյամբ մոտենալ գյուղացիությունը: Վարձու աշխատանքով ոգտվող աշխատավոր գյուղացիությունը վճռակա-նապես պետք է անջատել գյուղական բուռնցքներից:

Պետք է հրաժարվել տեղի ունեցող շերտավորման դեմ աղմինխտրատիվ միջոցներով պայքարելուց և ամեն կերպ աշխատել աջակցել գյուղի արդունաբերական ոյժերի զարգացմանը, նրա ինդուստրիալիզացի-ային, Խորհրդային Իշխանություն և սոցիալիստական սկզբունքների ուժեղացման ուղղությամբ:

Վերոյիշյալ պայմանները ավելի ևս բառաբանում յեն անդրկովկասում, վորտեղ գյուղա-տնտեսությունը զարգանում է ազգային բառգ պայմաններում, տնտեսական զանազան տեսակներով, յերբ առաստապառ-թյան կից գոյություն ունի կուլտուրական բույսերի մշակումը (բամբակ, ծխախոտ և այլ):

4) Արհեստակցական միությունները գյուղում իրենց ամենագլխավոր նպատակներից մեկը պետք է համարեն, վարձու աշխատավորների շահերի բազմա-կողմանի և հնարավոր պաշտպանումը, նրանց կապի-տալիստական շահագործման դեմ մղվող կռվում:

Այս ուղղությամբ տարվող աշխատանքը չի կա-րող, քաղաքում տարվող աշխատանքների մեղոթները անփոփոխ կիրառման ձևը կրել, այլ պետք է ընդանա գյուղական կյանքի պրոցեսների լայն ուսումնասիրու-թյան պայմաններում:

Ավելի ևս կարեվոր է դառնում հող և անտառի

արհմիության գերը գյուղում, վերոմհետեւ վերջինը՝ անմիջապես իրագործում է բանվոր դասակարգի քաղաքականությունը գյուղում, և այդպիսով դառնում է արհմիությանը միությունների հիմքը գյուղում:

Այդ միության գործնական նպատակն է, բռնադատելու գերմ մղվող պայքարի և բաժնի մասսաների շահերի պաշտպանության կարեւորության հետ մեկ տեղ, գյուղացիության մոտենալու ձևը ըմբռնելը, հարմարեցնելով իրեն վարձագիրը համադասակարգային շահերին:

ԱՐՀՄԻՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ ԳՅՈՒՂՈՒՄ

5. Բաժնիները: Բաժնի մասսաների բազմաթիվ անդրկողմանում ունի նաև իր առանձնահատուկ սոցիալ-կուլտուրական և տնտեսական պատճառները որոնք յեն՝ Գյուղատնտեսության սիստեմատիկ քայքայումը, ցարի, դաշնականների, մենշևիկների և մուսաֆաթականների իշխանության որոշ, գաղթականությունը Տաճկաստանից և Պարսկաստանից և վերջապես գյուղում տեղի ունեցող շերտավորումը:

Գյուղատնտեսության հետագա զարգացումը անշուշտ կ'ընթացի վարձու աշխատանքների ծավալը, այս պատճառով բաժնի մասսաների կազմակերպումը հող և անդամի Արհմիության շուրջը դառնում է ներկայիս ամենակարևորագույն խնդիրներից մեկը:

Անդրկողմանում այդ խնդիրները ավելի ևս բառապես յեն, յեթե նկատի ունենալ, վոր շնորհիվ մեր

տնտեսական և կուլտուրական հետամնացություն մեղ մոտ գեռ չեն վերացվել ֆեոդալական հարաբերությունները բաժնի և վարձողի միջև:

6. Արհմիության միությունների աշխատանքների հիմքը գյուղում կազմում յեն հետեւյալ միությունները՝ Հող անտառի, Լուսաշխի, Բժշկա-սանիտար. և Խորհրդային աշխատավորների միությունները, վորոնք հաշվում յեն իրենց շարքերում 70.000 անդամներ Անդրկողմանի գյուղերում, վորոնց մեծ մասը մինչև հիմա, վոչ բավարար կերպով կապված յեն իրենց գյուղական միությունական բջիջների հետ և վոչ էլ վեց ջիւններն յեն շաղկապում իրենց աշխատանքը գյուղի խորհրդի հետ:

7. Միության անդամների մեջ գործնական աշխատանքներ տանելու դժվարությունների հիմքը ամենից առաջ կազմում յեն:

ա) Գյուղում գտնվող Արհմիության անդամների ցրված լինելը:

բ) Դավառի արհմիությունների թուլությունը, վորոնք մինչև հիմա չեն կարողացել կապ հաստատել գյուղում գտնվող արհմիության անդամների հետ:

գ) Գյուղի միության անդամների մեծ մասի ցած կուլտուրական մակարդակը:

դ) Արհմիությունների փողային միջոցների աղությունը, գյուղում տարվող աշխատանքը կանոնավոր հիմքերի վրա գնելու համար:

յե) Տեղական կազմակերպությունների վոչ բավարար վերաբերմունքը դեպի Արհմիության բջիջների աշխատանքները:

զ) Գյուղում գտնվող Արհմիությանների մեջ դործակցություն և կապի բացակայությունը:

8. Ի նկատի ունենալով, վոր Անդրկովկասի հանրապետություններում Արհեստակցական միությունների աշխատանքը գյուղում տարվում է անկանոն կերպով, և գլխավորը, Արհմիությանների աշխատանքների առաջխաղացումը գյուղում դեռ ևս անբավարար է, անհրաժեշտ համարել հետեվյալ խնդիրների իրագործումը:

գուց պակաս քանակով, ընդունվում յեն հոգանաառ միության անդամների իրավունքով:

ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՉՍԿԱՆ ԱՍՊԱՐԵԶՈՒՄ

9. Նպատակ ունենալով գյուղի Արհեստակցական միությունների անդամների ամուր կազմակերպումն և նրանց մեջ միությունական աշխատանքների ուղիղ վարումը, կազմակերպել միջմիությունական շրջանային քարտուղարություններ այս կամ այն գավառի անտեսական բաժանումների համապատասխան:

Շրջանային քարտուղարությունները կազմակերպվում և այն շրջաններում, վորտեղ մշտական վարձավոդ արհմիությունական անդամների թիվը 250-ից պակաս է:

Հանրապետական արհմիությունների խորհուրդները կարող յեն պակասացնող այս համար այս կամ այն շրջանի տեղական պայմանները աչքի առաջ ունենալով:

Շրջանային քարտուղարությունը, հանդիսանում և շրջանի արհմիությունների բարձր մարմինը և դեկավարում է տեղական բջիջների աշխատանքը (բանվոր, կոմ, բատկոմ և տեկոմ):

Շրջանային քարտուղարությունը ընտրում է արհմիության անդամների շրջանային կոնֆերենցյան կամ ընհանուր ժողովը:

Շրջանային քարտուղարությունը ընտրվում է 3—x անդամից բաղկացած:

Շրջանային քարտուղարություններին կից, ըստ կարեվորության ստեղծվում յեն հանձնաժողովներ: Այն շրջաններում, վորտեղ 500-ից ավելի արհմիության անդամներ կան, Շրջանային քարտուղարության կից կարող է կազմակերպվել փոխոգնություն գանձարկը:

Այն շրջաններում, վորտեղ շրջարային քարտուղարություններ չեն ստեղծվում ընտրվում է լիազոր, վորը և ուղղություն է տալիս արհմիությունների բջիջների աշխատանքներին:

10. Շրջանային քարտուղարությունները և արհմիությունների գավառային բոլորոնների շրջանային լիազորները պետք է իրագործեն հետևյալը՝

ա) ձեռներեցել, ուղղել և համաձայնեցնել շրջա-

նում գտնվող բոլոր տեղկոմները և լիազորների աշխատանքները:

բ) կիրառել կյանքում արհ. միության բյուրոի բոլոր վորոշումները:

գ) հսկել վորպեսզի տեղկոմները և լիազորները կյանքի մեջ անցկացնեն արհ. միությունների բյուրոի և արհմիությունների գավառային բաժանմունքների վորոշումները:

դ) շրջանի արհմիությունների անդամների ընդհանուր և ներկայացուցչական ժողովներ հրավիրել և ներկա գտնվել:

յ) Շրջանում անգրագիտության դեմ պայքարելու նպատակով դպրոցներ, խճիթ-ընթերցարաններ և հանդստյան անկյուններ բացել:

Շրջանային քարտոզարությունը պետք է իր աշխատանքները հարմարեցնեն գործկոմի, կոոպերատիվ և այլն կազմակերպությունների աշխատանքին և ուղարկել իրեն ներկայացուցիչներին շրջանային խորհրդային և հասարակական կազմակերպությունները:

11. Գյուղի աշխատանքի հիմքը պետք է կազմի վորոշ ֆինանսական բազան:

Հանրապետական միութնական և միջմիությունական մարմիններն պետք է գյուղում աշխատանքներ կատարելու հատուկ ֆոնդ ստեղծեն, միությունների բոլոր մուտքերից վորոշ տոկոս հատկացնելով:

Անդրկովկասյան Արհմիությունների խորհրդին

հանձնարարվում է կազմել գյուղի աշխատանքի ֆոնդի կանոնադրությունը:

Շրջանում 500 արհմիության անդամներ լինելու դեպքում, շրջանային քարտոզարությունը կարող է մի մշտական աշխատավոր վարցել գավառֆբյուրոյի հաշվից:

500-ից պակաս լինելու դեպքում թոյլատրվում է նաև աշխատակցել, միությունական պաշտոնակցել (совместительство) կարգով:

Պաշտոնակցողների աշխատավարձի նորման մշակում և վորոշում է հանրապետական արոմիությունների խորհուրդը:

ԳՅՈՒՂԱԿԱՆ ԱՐՀՄԻՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԲԶԻՋՆԵՐԸ:

12. Գյուղում մեկ արհեստակցական միության 25 անդամից ավելի լինելու դեպքում կազմակերպվում յեն գյուղկոմներ 3 հոգուց բաղկացած: 25 անդամից պակաս լինելու դեպքում ընտրվում է արհմիության լիազոր:

Գյուղկոմները և լիազորները ընտրվում յեն արհմիությունների անդամների ընդհանուր ժողովներում:

Վարձու աշխատակից ունենալը կախված է աշխատանքի և անդամների չափից, թույլատրելի է նաև մի քանի բլիջների միացումը մեկ տեխնիկական աշխատակից վարձելու համար:

Մանր բջիջների տեխնիկական մարմիններն կարող յեն համախմբվել մեկ աշխատակից վարձելու համար:

13. Հող անտառի միության ստորին բջիջները կազմակերպվում յեն միության 10 անդամ լինելու դեպքում: 10-ից պակաս լինելու դեպքում լիազոր և ընարվում:

Բոլոր միայնակ աշխատողները (ОДИНОЧКИ) 5 հո-

ԱՐՀՄԻՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԱՇԽԱՏԱՆՔԻ ԲՈՎԱՆԴԱ- ԿՈՒԹՅՈՒՆԸ ՅԵՎ ԳՈՐԾՆԱԿԱՆ ԽՆԴԻՐՆԵՐԸ:

14. Ի նկատի ունենալով այն հանգամանքը, վոր արհմիությունների աշխատանքը գյուղում և նամանավանդ հողանտառի արհմիության, հետզհետե խորանում ու լայնանում և դառնալով քաղաքական մեծ գործոն, անհրաժեշտ համարել:

ա) Պատտադրել հանրապետական արհմիությունների խորհուրդներին քաղաքի պրոֆաշխատավորներից մի մասը դեպի գյուղ ուղղել:

բ) Հանրապետական արհ. միությունների խորհուրդներին կից, հիմնել գյուղական աշխատանքների մնայուն հանձնաժողով, վորի գլուխ կանգնեցնել մի ավտորիտետ ընկերոջ:

7003
72743

գ) Մասնանշել գավառներում շրջաններ, վորտեղ առաջին հերթին կարող յեն կազմակերպվել շրջարտուղարություններ:

15. Միությունական մարմինները գյուղում իրենց ներկայացուցիչները միջոցով պետք և ակտիվ կերպով մասնակցեն շրջանում կատարվող խորհրդային և տնտեսական աշխատանքներին (շրջանային բյուջե, կոոպերացիա, կոլեկտիվներ և այլն):

16. Նպատակահարմար կերպով և պարբերաբար հրավիրել շրջանի արհմիությունների անդամների ընդանուր ժողովներ, ինչպես միությունական, այնպես և տնտեսական խնդիրներ քննելու համար (կոոպերացիո, բյուջե, բժշկական ոգնության և այլն): Այդ ժողովներին պետք և, մասնակից անել նաև չունեվոր և ընչազուրկ գյուղացիությունը: Այդպիսի ժողովներ հրավիրել ինչպես միությանական այնպես և միջմիությանական գծերով:

Արհմիությունների աշխատանքի վերաբերյալ ավելի կարևոր հարցեր մշակելու և միությանական աշխատանքներում նոր աշխատակիցներ պատրաստելու նպատակով, ամենամեծ շրջաններում նպատակահարմար համարել ներկայացուցչական ժողովների կանոնավոր հրավիրումը:

Ներկայացուցչական ժողովները կազմվում յեն տեղում 50 մարդ գտնվելու դեպքում: Ներկայացուցչա-

կան ժողովները հրավիրում չեն շրջանային տեղիումները, 5 արհմիության անդամը 1 ներկայացուչիչ նորմայով:

17. Միջմիությանական քարտուղարությունները պետք է իրագործեն գյուղում գտնվող ինտելիգենտ ուժերի միությունական ակտիվ աշխատանքներում ոգտագործելու խնդիրը:

Իրա հետ միասին հարկավոր է, կանոնավորել նոյն ինտելիգենտ ուժերի միությունների միջոցով հասարակական աշխատանքներում ոգտագործելու խնդիրը:

Շրջանային ընդհանուր ժողովների հրավիրելը նպատակահարմար համարել է վորպես գործնական խնդիր դնել, մոտ ապագայում փոփոխման ենթարկել այդ ժողովների ընույթը, մտցնելով նրանց որակարգում գուտ արհեստակցական խնդիրներ, միևնույն ժամանակ մեծ տեղ տալով տնտեսական և քաղաքական հարցերին:

18. Ի նկատի ունենալով փողային գումարներով զեղծումների լայն ծավալ ընդունելը, մեծ մասամբ ուղիղ հաշվետվության և հաշվապահության բացակայության պատճառով, անհրաժեշտ համարել ամենամոտ ապագայում կանոնավորել այս հարցը:

Այն տեղիումներում վորտեղ վերաատուգիչ հանցնաժողովներ չեն ստեղծված—կազմակերպել այդպիսի ներք:

Ուսումնասիրել անդամակցական վճարներ դանձելու ձևերը և վորպես կանոն հաստատել, վոր միության անդամավճարը պետք է գանձվի ամիսը մեկ անգամ:

Շրջանային տեղիումները և լիազորները չպետք է պահեն փողային գումարներ և յեղած դեպքում անմիջապես հանձնեն գյուղում գտնվող փողային հաստատություններին (խնայողական գանձարկը, փոստա և այլն):

19. Պետք է միջոցներ ձեռք առնել ամեն կերպ բարձրացնել Շրջանային մասշտաբով աշխատող ների վորակը առաջ քաշելով գործունյա ընկերների թեկնացությունները միությունական աշխատանքների համար:

Պետք է քննության յենթարկել շրջանում աշխատողների կազմը, թողնելով մի միայն գործունյա ընկերներին:

Պետք է վերջ տալ աշխատավորների արագ փոփոխանք: Տեղական մարմինների աշխատանքների ձեռներեցությունը պետք է ուժեղացնել գործուղելով շրջանները փորձառու ընկերներին:

Գումարափրյուրոնների և համապատասխան միությունների կենտրոնական վարչություններին առաջարկվում է գյուղի աշխատանքների հարցեր քննելու համար հրավիրել հատուկ խորհրդակցություններ:

20. Անդրկովկասի գյուղական իրականությունը պայմաններում, փորձեղ հանձինքն վարձողի և վարձվողի փոխարարությունների տեղի և ունենում դանադան ազգությունների հարում, անհրաժեշտ և մեծ գյուղությունը մոտենալ գյուղացիություն, ամեն կերպ աշխատելով պահպանել ազգային համերաշխությունը, միությունական և աշխատանքի կանոնավորման հարցերը լուծելիս:

Դրան հիմք պետք է ծառայի աշխատանքների, ինչպես գրավոր, այնպես և բանավոր, համապատասխան ազգային լեզվով կատարելը: Կոմիտեները և լիսվորները պետք է ընտրվեն ի նկատի ունենալով տեղական գյուղացիության ազգային կազմը: Պայմանագրերը պետք է համապատասխան ազգային լեզվով կազմելը, վորպեսզի այդպիսիք հասկանալի լինեն, թե բատրակի և թե վարձողի համար:

21. Ի նկատի ունենալով, վոր գյուղատնտեսությունը Անդրկովկասում զարգանում և զանազան տնտեսական ձևերի պայմաններում, (հացահատիկ, անասնապահություն և տեխնիքական կուլտուրա) վորի հետևանքով անպայման մեծ զանազանություն կա բատրակի և կիսաբատրակի տիպերի մեջ, հոգանառուի միությունը հարկավոր է գյուղությունը վերաբերվել բատրակներին միություն մեջ ընդունելու ժամանակ, վորպեսզի վերջինիս շարքերը համարի կիսազյուղացիությունը:

Անդրկովկասյան Արհմիությունների խորհրդին հանձնարարվում է ուսումնասիրել բատրակության աճման հարցը և միություններին վորոշ ուղղություն տալ այդ ասպարեզում:

Նոր անդամներ ընդունելը կատարել անհատապես (индивидуально) ընդհանուր ժողովի վորոշումով:

22. Հանրապետական Արհմիությունների խորհուրդներին հանձնարարվում է ուսումնասիրել անդամավճար գանձելու գոյություն ունեցող բոլոր ձևերը և վորոշել բատրակներից գանձվելիք վճարի հափը:

Նպատակահարմար գտնել հաստատել հատուկ վճարներ անգործների ֆոնդը:

Վճարները չեն կարող միությունական բարձր մարմինների վորոշած նորմաներից վեր գանձվել, անգործների ֆոնդ ստեղծելու նպատակով կարևոր և բատրակ մասսաների լայն աջակցությունը:

23. Նպատակ ունենալով ամեն տեղ յեղանակային (сезонный) և ժամանակավոր բանվորների միության շարքերը ընդունելու միանման քաղաքականության վարելը, նպատակահարմար համարել՝

ա) Վոր միության անդամ ընդունվին բոլոր յեղանակաին բանվորները, վորոնց համար վարձու աշխատանքը գոյություն պաշտպանման զլխավոր աղբուր է հանդիսանում, յեթե յեղանակային աշխատանքը յերեք ամսից վոշ պակաս տեվոդությունը և նախատեսվում:

բ) Ժամանակավոր բանվորները միության շարքերը ընդունելու թիվը և ունենում անհատական և ընդհանուր հիմունքներով:

Միության մեջ ժամանակավոր անդամներ ընդունելը անթույլատրելի է:

գ) Միություն ընդունված յեղանակային բանվորները, յեթե նրանց սոցիալական դրությունը փոփոխման չի յենթարկվել, մնում յեն միության անդամ աշխատանքը վերջանալուց հետո ել, և այդ ժամանակամիջոցում միության աշխատանքները տարածվում յեն նրանց վրա իրենց բնակավայրում կամ այնտեղ վորտեղ գտնվում և համապատասխան միություն:

դ) Յեղանակային կամ մնայուն աշխատանքի մտնելու դեպքում, միության անդամ յեղանակային բանվորն շարունակում է միության անդամ հաշվվել և նրանից չի պահանջվում վորեւե վկայագրի ներկայացում, բացառութեամբ անդամագրքի մեջ յեղանակավոր բանվորի անդործության կամ անդամավճարի նշանակելուց:

յե) Ժամանակավոր աշխատանքների վրա զբաղված բանվորները, կարող յեն միություն ընդունվել, յեթե նրանք աշխատում յեն, ձեռնարկությունում կամ հիմնարկությունում աշխատանքի որեւնագրքում ժամանակավոր աշխատանքների համար մատնանշված ժամանակամիջոց վոչ պակաս:

24. Խորհրդային տնտեսություններում, տնտեսական աշխատանքը ներկայումս խոշոր նշանակություն է ստանում:

Անհրաժեշտ է ամենամեծ Խորհրդային տնտեսություններում կազմել տնտեսական հանձնաժողովներ և խորհրդակցություններ բանվորների ակտիվ մասնակցութեամբ:

Անհրաժեշտ է ագիտացիա մղել գյուղատնտեսութեամբ պարագելու նոր ավելի կատարելագործված մեքենաների կիրառման նպատակով, դրույցներ և դասախոսություններ կազմակերպելով:

25. Գյուղատնտեսների, տնտառագետների և այլ մասնագետների մերձեցումը գյուղում տարվող հասարակական և արհմիությունական աշխատանքներին թույլ կերպով է առաջ տարվում հող և անտառի արհմիության կողմից: Շատ գավառներում դեռ ևս չեն կազմակերպված գյուղատնտեսական սեկցիաներ:

Անհրաժեշտ համարել կտրուկ միջոցներ ձեռք առնել մասնագետներին հասարակական և միությունական աշխատանքներին մոտեցման ձեղքութեամբ:

Այլ նպատակով, պարբերաբար մասնագետների ժողովներ հրավիրել և գավառներին կից սեկցիաներ հիմնել:

Համապատասխան աշխատանք տանել նաև ուսանող պրակտիկանտների վերաբերյալ:

26. Հաշվի առած բատրակության մեծ մասը կազմում են երիտասարդները (պատանիները) և կանայք, Արհմիության մարմինները պետք է առանձին ուղադրություն դառնան նրանց մեջ տարվելիք աշխատանքների վրա, այս ուղղությամբ տարվող աշխատանքը պետք է նախորդ համաձայնեցվի կոմյերիտության և կին կազմակերպությունների հետ:

ԿՈՒԼՏՈՒՐԱԿԱՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔ:

27. Ընդունելի է կատարումն առաջին անգրկովկասյան կուլտիտորնդակցության վորոշումները գյուղում տարվող աշխատանքների վերաբերյալ:

Այդ վորոշումների հիման վրա հանրապետական արհմիությունների խորհուրդների կուլտբաժիններին և գավալորֆբյուրոններին հանձնարարել այդ վորոշումները իրականացնել, հարմարվելով տեղական պայմաններին:

Կուլտաշխատանքը գյուղում պետք է տանի յուրաքանչյուր միություն առանձին, իսկ ընդհանուր աշխատանքները կենտրոնացվում են Շրջքարտուղարությունների ձեռքում:

Կուլտաշխատանքների միջոցների կենտրոնացումը թույլ է տրվում միմյան շրջքարտուղարության և համապատասխան բջիջի փոխադարձ համաձայնությամբ:

ԳՅՈՒՂՈՒՄ ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐԸ ԿԱՆՈՆԱՎՈՐԵԼՈՒ Հ Ա Ր Ց Ե Ր:

38. Հողանտառի միության աշխատանքների հաշիվ տարածումը բատրակ մասսաների վրա պահանջում է գյուղի աշխատանքները կանոնավորելու վորոշ նորմաներ հաստատելը, տեղական, շրջանային պահանջների և գյուղատնտեսական տիպերի համապատասխան:

Այս ուղղությամբ յեղած փորձառությունը հաշվի առնելու նպատակով հանրապետական արհմիությունների խորհուրդներին կից պետք է կազմել հատուկ հանձնաժողովներ:

39. Աշխատանքների կանոնավորումը գյուղում պետք է կատարվի անհատական պայմագրերով և այդ ուղղությամբ տարվող աշխատանքը վոչի մի դեպքում չ'պետք է ազմինիտբատիվ բնոյթ կրի:

Պայմանագրերի ներկայումս գործածվելիք ձևը պետք է վերամշակվի անգրկովկասյան արհմիությունների խորհրդի և անգրկովկասյան հանրապետությունների հողանտառի միությունների կենտրոնական վարչությունների կողմից:

Աշխատանքային պայմանագրերը պետք է իրավաբանորեն ձևակերպվեն և պարտադիր կերպով ցուցակագրվեն գյուղական խորհուրդներում, պայմանագրերու բոլոր պայմանները պետք է պարզ և ձիշտ կերպով գետեղվեն:

30. Միությունները պետք է ուղղորդվեն դարձյալ բանվորների յեղանակավոր աշխատանքներում աշխատացնելու հարցը կանոնավորելու ուղղությամբ և պայքար մղեն բատրակներին վորպես բարեկամի թագցնելու ձգտման դեմ:

31. Բանվորական ոյժի վարձումը գյուղում ազատ պետք է լինի, պարտադիր վարձելու վերաբերյալ գոյություն ունեցող բոլոր վորոշումները և հրահանգները կորցնում յեն իրենց ոյժը:

Հողատատի միությունը պետք է միջոցներ ձեռք առնի գյուղում այնպիսի պայմաններ ստեղծի, վոր գյուղացիությունը գերդասի միության անդամ վարձելը, ոչ անդամ վարձելուց:

Արդյունաբերական տեսակի տնտեսությունների, վերաբերյալ հարկավոր է ավելի կտրուկ քաղաքականություն վարել:

32. Վարձու ոյժից ոգտվող գյուղատնտեսություններից գանձվող սոցապահովագրման վճարների չափը պետք է քննել և փոփոխության յենթարկել ի նկատի ունենալով տնտեսության ոյժը և տեսակը:

Միայնակ վարձվող բանվորների (ОДИНОЧКИ) համար աշխատանքի պայմանագրերում պետք է մտցնել նրանց ձրի բժշկական:

ԱՇԽԱՏԱՆՔԻ ՊԱՅՄԱՆԱԳՐԵՐ:

33. Վարձողներից աշխատանքի պայմանագրերի հիման վրա գանձվող վճարների չափը պետք է մինի-

մումի հասցնել, ի նկատի ունենալով տնտեսությունների կարողությունը, աշխատավարձի 3% վոչ ավել, բացառությամբ բնակարանի և սնունդի առժեքի: Առանձին դեպքերում թույլատրելի է նաև փոքր տնտեսությունները այդ վճարից բոլորովին ազատել:

Պայմանագրով հաստատված վճարը գանձվում է ամսե ամիս, առանձին դեպքերում թույլատրելի է նաև վճարների հունձից հետո գանձել:

34. Աշխատանքի պայմանագրերը, ըստ հնարավորության, պետք է վարձողի բնակավայրում կնքվեն: Ինչպես անհատական, այնպես և հավաքական պայմանները իրենց բոլոր կետերով պետք է բացատրվեն բատրակ մասնաներին վորոնց վրայ պայմանագրերը տարածվում է:

35. Պայմանագրերը, վորպես կանոն, կնքվում յեն մի տարուց վոչ ավել ժամանակամիջոցով:

ԱՇԽԱՏԱՎԱՐՁ ԵՒ ԲԱՆՎՈՐԱԿԱՆ ՈՐ:

36. Պայմանագրերում, աշխատավարձը, գոյություն ունեցող աշխատավարձի մինիմումից պակաս չի կարող վորոշվել:

Պայմանագիր կնքելու ժամանակ պետք է նկատի առնել տնտեսությունների չափը տեսակը և ույժը, վորպեսզի պայմանագրերը չքայքայեն թույլ կամ միջակ գյուղատնտեսությունները:

Աշխատանքի պայմանները արդյունաբերական տեսակի տնտեսությունների համար, խորհրդային տնտեսություններում գոյութիւն ունեցող պայմաններից, վատ չեն կարող վորոշվել:

37. Անհրաժեշտ է ձգտել միևնույն շրջանում միատեսակ բանվորների աշխատավարձը մի բարձրութեան վրա պահել:

48. Յեղանակավոր բանվորների աշխատավարձը, ըստ հնարավորութեան մշտական բանվորների աշխատավարձից բարձր պետք է հաստատել:

49. Անհրաժեշտ է միջոցներ ձեռք առնել, վորպեսզի կնքվող պայմանագրերում, աշխատավարձը փողով վորոշվի, թույլատրելով աշխատավարձի հաշվին ապրանքներ մատակարարելը, վորտեղ վոր այդ ձևը առդէն ընդունված է, միմիայն իրենց տնտեսութեան առատութեամբ մթերքներով, շուկայում գոյութիւն ունեցող գների համաձայն:

40. Բանվորական որվայ տեղութեան յերկարացնելը թույլատրելի է միմիայն վարձողի և միութեան փոխադարձ համաձայնութեամբ, այդպիսի դեպքերում, գյուղատնտեսական աշխատանքների թուլացման ժամանակ, բանվորական որը համապատասխան կրճատման պետք է յենթարկվի:

Պայմանագրերում պետք է մտցնել հեղափոխական և տոն արերին բանվորներին աշխատանքներից արձակելու անհրաժեշտութիւնը:

41. Արհմիութեանների մարմինները գյուղում ուղարկութիւն պետք է դառնան գյուղի մյուս աշխատավորների (ծառայողների, դպրոցական և բժշկական հիմնարկութեանների աշխատավորների) աշխատանքի և աշխատավարձի կանոնավորման վրա:

Միջ միութեանական մարմինները այդ դեպքում պետք է ձգտեն վերացնել աշխատավորների այդ խմբակների աշխատավարձի չափի զգալի տարբերութիւնը:

Լուրջ ուղարկութիւն պետք է դարձնել աշխատավարձի կանոնավոր և ժամանակին վճարելուն:

ԱՇԽԱՏԱՆՔԻ ՊԱՇՏՊԱՆՈՒԹՅՈՒՆ ԵՒ ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔ:

42. Անհրաժեշտ է ձգտել, վորպեսզի սպառողական կոոպերացիան խմբողջովին ընդգրկի բաւրակ մասսաները, ճաշարաններ և հանրակայարաններ կազմակերպելով:

Կարելի է նաև բաւորակների և գյուղական այլ աշխատավորներ լայն աշակցութիւնը կոոպերացիայի աշխատանքներին:

Մատնանշելով զանազան շրջաններում միութեանների ձգտումը բաւորակայն կոոպերատիվներ հիմնելու, նպատակով խորհրդակցութիւնը համալում է այդպիսիների կազմակերպումը աննպատեհաբար:

43. Ի նկատի ունենալով վարձու ույթի աճումը գյուղում, անհրաժեշտ համարել, Վոր Անդրկովկասյան արհմիությունների խորհուրդը և Անդրկ. աշխփողկոմատը միջոցներ ձեռք առնեն Անդրկովկ. ժողկոմխորհի առաջ հարց բարձրացնեն գյուղատնտեսական տեսուչների թիվը ավելացնելու վերաբերյալ:

44. Վարձողների և բատրակների միջև ծագած կոնֆլիկտները լուծելու համար, անհրաժեշտ համարել գյուղական խորհրդներին կից հաշտարար ատյանների կազմակերպումը հետևյալ կազմով՝ միության ներկայացուցչի, վարձողի, անգամակցությամբ և գյուղական խորհրդի նախագահի, նախագայությամբ:

45. Հանձնարարել Անդրկովկ. Արհմիությունների խորհդին հարց բարձրացնել համապատասխան մարմինների առաջ գյուղական բաժամունքային դատարաններում աշխատանքային գործերի արագ լուծելու հարցը կանոնավորելու նպատակով:

46. Գյուղատնտեսական աշխատանքների առանձնահատկությունը պահանջում է ամենալուրջ ուշադրություն դարձնել աշխատանքի պաշտպանման հարցերին:

Միությունները, աշխփողկոմատների համապատասխան մարմիններին հետ միասին պետքն աշխատանքի պաշտպանման կանոնավորման նպատակով, գործնական միջոցներ մշակեն, ի նկատի ունենալով տեղական պայմանները:

Աշխատանքի պաշտպանման գործնական միջոց-

ներ մշակելու աշխատանքներին մասնակից պետք է անել նաև բոլոր շահագուգոված մարմինները, իսկ անհրաժեշտ դեպքում և մասնավոր վարձողներին:

Անհաժեշտ է պայմանագրերում ղետեղել բատրակներին հարմար կայացրան հատկացնելու կետը:

**ՀԱՄԱՄԻՈՒԹՅՈՒՆԱԿԱՆ ՍՈՑ. ԽՈՐՀՈՒՐԴԱՅԻՆ
ՀԱՆՐԱՊ. ԺՈՂՈՎՐԴԱԿԱՆ ԿՈՄԻՍԱՐՆԵՐԻ ՎՈ-
ՐՈՇՈՒՄԸ:**

**Գյուղացիական սնտեսություններում վարձու
ոյժի գործաձման պայմանների ժամանակավոր կա-
նոններ:**

Հաշվի առնելով գյուղական տնտեսությունների
աշխատանքների պայմանները և նրանց առջի կացու-
թյունը Հ. Ս. Խ. Հ. ժողկոմխորհուրդը վորոշում է. հա-
տատել գյուղացիական տնտեսություններում ոժան-
դակող վարձու ոյժի գործաձման պայմանների հետեվ-
յալ ժամանակավոր կանոնները:

1. Սոյն ժամանակավոր կանոնները տարածվում
յեն այն գյուղացիական տնտեսությունների վրա, վոր-
տեղ վարձու ոյժը ոժանդակող դեր է խաղում:

Փաճորություն: Արդյունաբերական բնույթ կրող
տնտեսությունների վրա տարածվում յեն
խորհրդային տնտեսությունների աշխատան-
քի պայմանների մասին գյուլթյուն ունեցող
վորոշումները:

2. Բատրակ—բատրակոյիներ Վարձելու պայմանները վորոշվում յին գրավոր կամավոր համաձայնություններով, վորը ստորագրում յին վարձողը և վարձվողը:

Բատրակ—բատրակոյու անունով, գրավոր համաձայնություններ կարող և կնքել և ստորագրել արհեստակցական միությունը: Համաձայնության մեջ պետք է մատնանշվի՝ ա) հիմնավոր աշխատանքները, վորի համար ընդունվում և բատրակ բարակոյին; բ) վարձելու ժամանակամիջոցը; գ) բանվորական որվատեղիությունը; դ) աշխատավարձի չափը, տեսակները և վճարման ժամանակը; յե) կողմերի համաձայնության հավելյալ պայմանները:

Վարձելու վերաբերյալ կնքվող համաձայնությունը չի կարող վատացնել բատրակ—բատրակոյու դրությունը, սոյն կանոնների հետ համեմատած: Վատացնող պայմանները ոյժ չեն ունենա:

3. Գրավոր համաձայնությունները, առանց վճարի պետք է ցուցակագրվեն գյուղական խորհուրդներում:

Գյուղական խորհուրդները իրավունք չունեն իրենց ներկայացվող համաձայնություններում վոր և և ուղղուներ մտցնել:

Ցուցակագրումը տեղի և ունենում վարձելու որից հետոյ յերկու շաբաթից վոչ ուշ:

Մանրութուն: Բատրակ բատրակոյիներ վարձելու համաձայնությունները ոյժի մեջ յեն մտնում նրանց, կողմերի ստորագրելու որից:

4. Զի թոյլատրվում վարձելու համաձայնություն կնքել վորի գործադրումը պետք է ոկավի, համաձայնություն կնքելուց մի տարի կամ ավել հետո, ինչպես և մի տարուց ավել ժամանակամիջոցով:

5. Վարձու աշխատանքներ կատարելը թոյլ և տրվում անչափահասներին 14 տարեկանից, վոչ պակաս հասակով:

Մանրութուն: Ամենահեշտ աշխատանքներ կատարելու համար կարող յեն վարձվել անչափահասներ 12 տարեկանից, վոչ պակաս:

6. Յերկարացրված բանվորական որ (8 ժամից ավել տեղությամբ) թոյլ և տրվում կողմերի համաձայնությամբ, աշխատանքների բնոյթը ի նկատի ունենալու դեպքում, գյուղատնտեսական առանձին ժամանակամիջոցներում:

7. Վարձողը պարտավոր է տալ բատրակ բատրակոյուն շաբաթը մեկ հանդստյան (տոն) որ:

Բոլոր, որենքով վորոշված տոն որերը, բատրակ բատրակոյիները պետք է ազատվեն աշխատանքներից:

Բոլոր տոն և բանվորական որերը, աշխատանքից ազատ ժամանակ, բատրակ բատրակոյին իրավունք

ունի հեռանալ բակից և գործադրել իր ազատ ժամանակը ըստ իր հայեցողության:

Մանորություն: Անհրաժեշտության դեպքում, յեթե կարևոր ե բատրակի և վարձողի աշխատանքը մի է՝ ուր և ե տոն ուր, աշխատած ուրի փոխարեն վարձողը պարտավոր ե ազատել բատրակ—(բատրակություն) մի ուրիշ ուր կամ հատուկ համաձայնությունը փողով վարձատրել:

8. Բատրակ—բատրակոյու աշխատավորձի չափը վորոշվում ե համաձայնությունը, բայց սովյալ տեղի աշխատավորձի պետական մինիստրից վոչ պակաս:

Վճարման ժամանակը, տեսակը և ձևը (ժամանակավոր, փողային, բնականով և այլն) վորոշվում ե համաձայնությունը:

9. Վարձողը պարտավոր ե կատարել համաձայնություն ըողոր պարամանները, վճարել նշանակված ժամանակամիջոցներում աշխատավարձը, բատրակ բատրակոյուն հարմար բնակարան հանձնել և տալ այնպիսի վորակի կերակուր վորպիսին ինքը վարձողը գործ և ածում իր ընտանիքում:

10. Վարձողը չի կարող պարտավորեցնել բատրակ բատրակոյուն համաձայնությունով վորոշված փողային աշխատավորձի տեղ, բնականով (միթերքներով) ստանալ:

11. Բատրակ—բատրակոյին պարտավոր յեն կատարել այն բոլոր աշխատանքները, վորոնք մատնա-

նշված յեն համաձայնություն մեջ, խնամքով վերաբերվել անասունների հետ, վարձողի գոյքին ֆուսս չ տալ:

Վարձողից հեռանալու դեպքում, բատրակ բատրակոյին պարտավոր յեն հանձնել վարձողին իրենց պահ սոված իրերը, գոյքը:

12. Թոյլ չի տրվում աշխատացնել հղի կանանց և անչափահասներին ծանր և առողջության համար ֆուսսակար աշխատանքներ յլրա:

13. Այն գյուղացիական տնտեսությունները, վորոնք ամբողջ գյուղատնտեսական տարվա ընդացքում ոգտվում յեն վարձու աշխատանքով, պարտավոր յեն, բատրակ բատրակոյու հիվանդանալու կամ վերջինիս ծնելու դեպքում վճարել համաձայնություն մեջ մատնանշված աշխատավարձը, բնակարանը, և կերակուրը հիվանդություն կամ ծննդի պատճառով աշխատանքների դադարեցնելուց հետո մի ամսվա ընդացքում, յեթե բատրակ—բատրակոյին աշխատել յեն սովյալ տնտեսություն մեջ մեկ ամսից վոչ պակաս:

Այն գյուղացիական տնտեսությունները, վորոնք ոգտվում յեն վարձու աշխատանքներով գյուղատնտեսական աշխատանքների առանձին-առանձին ժամանակամիջոցներում, պարտավոր յեն բատրակ բատրակոյու հիվանդանալու կամ վերջինիս ծնելու դեպքում, վճարել համաձայնություն մեջ մատնանշված աշխատավարձը, բնակարանը և կերակուրը հիվանդության կամ

ծննդի պատճառով աշխատանքների դադարեցնելուց հետո յերկու շաբաթվա ընդացքում, յեթե բառրակ բառրակոյին աշխատել յեն տվյալ տնտեսությունում յերկու շաբաթից վաղ պակաս:

Բժշկոյ մարմինները և հաստատությունները պարտավոր յեն բառրակ բառրակոյներին ձրի բժշկական ոգնություն ցոյց տալ հիվարդության կամ ծննդի ժամանակամիջոցում:

14. Այն գլուղացիական տնտեսությունները, վորոնք ոգտվում յեն միաժամանակ յերեք բառրակից վոչ պակասի վարձու աշխատանքով, ամբողջ գլուղատնտեսական տարվա ընդացքում, պարտավոր յեն ապահովագրել վերջիններին, Հ. Ս. Խ. Հ. Աշխտողկումա տին կից Սոցիալական Ապահովագրման Համամիությունական Խորհուրդի կողմից հաստատված հատուկ կանոնների և նորմաների համապատասխան:

15. Յեթե վարձողը մուծում և ապահովագրական գանձակղ բառրակի կամ բառրակոյու համար, վորոված վճարը, հիվանդության կամ ծննդի դեպքում վերջիններիս աշխատավարձը վճարվում և ապահովագրական գանձարկից:

16. Բառրակ բառրակոյիների աշխատանքների ժամանակ վերավորվելու, կամ վերավորվելուց մեռնելու դեպքում, ապահովագրական գանձարկը վարձարում և ընդհանուր հիմունքներով:

Յեթե բառրակ բառրակոյին ապահովագրված չեն յերկ, վարձատրությունը, բառրակ բառրակոյուն կամ նրանց ընտանիքներին, վերավորվելու կամ մահվան դեպքում, վճարում և վարձողը, Միությունական Հանրապետությունների որենդորության համաձայն:

17. Վարձողը լրտվունք ունի հարգելի պատճառներով, արձակել բառրակ բառրակոյուն մինչև համաձայնության ժամանակամիջոցի լրանալը, այդ դեպքում պարտավոր և յերկու շաբաթ ասաջ զգուշացնել արձակվողին:

Յեթե վարձողը հեռանցում և բառրակ բառրակոյուն առանց զգուշացնելու, ապարտավոր և վճարել նրանց աշխատավարձը յերկու շաբաթ ասաջ (արձակելու նպատակով):

Բառրակ բառրակոյին իրեն հեռանալու դեպքում պարտավոր և զգուշացնել վարձողին իրեն գնալու մասին գնալու որից մի շաբաթ ասաջ:

18. Բառրակ բառրակոյիների արձակելու, նրանց կամովին հեռանալու, կամ ուրիշ այլ պատճառներով (համաձայնության խախտում և այլ), բառրակ—բառրակոյիների և վարձողների միջև ծագած վեճերը քննելու համար շրջանային գործկոմիներին կից կարող յեն կազմվել հաշտեցուցիչ հանձնաժողովներ:

Այդ հանձնաժողովներում քննվող բոլոր հարցերը լուծվում յեն միմիայն կողմերի համաձայնությամբ:

Գործը հաշտեցուցիչ հանձնաժողովին հանձնելու վորեն կողմի անհամաձայնության կամ հաշտեցուցիչ հանձնաժողովում համաձայնության չգալու դեպքերում, վեճը լուծվում է ժողովրդական դատարանում:

19. Սոյն կանոնները պետք է կախ տալ աչքի ընկնող տեղեր բոլոր շրջանային գրծկոմներում և գյուղական խորհրդներում:

20. Սոյն կանոնների ուղիղ կիրառելու վրա հսկողությունը հանձնարարել աշխատանքի տեսչության:

21. Սոյն կանոնների խախտման պատասխանատվությունը վորոշվում է Միությունական Հանրապետությունների որենդրության կարգով:

22. Սոյն կանոնների կիրառման հրահանգները հրատարակում յեն Միությունական Հանրապետությունների ժողովրդական կոմիտեների խորհուրդները:

Համամիութնական Ս. Խ. Հ. Ժողովրդական կոմիտեների խուհուրդի նախագահ—Ա. ՌԻՆՈՎ:
Հ. Ս. Խ. Հ. Ժողովրդական կոմիտեների խուհուրդի գործավարի տեղական Միոչնիկով:

Մոսկվա—կրեմլ

18 ապրիլի 1925 թ.

ԱՆՊԱՅՄԱՆ ՀԱՐԿԱՎՈՐ Ե ԱՎԵԼՍՑՈՒՄԸ ՅԵՎ ՈՒՂՂՈՒՄԸ ԹԵՔՍԹԻ:

I. Պարագրաֆ 31 խոսքի վերջը «գյուղացիությունը» ավելի լաւ կը համարի սոյուզի անդամների վարձելը:

Ամենայն դեպս աշխատանքային պայմանագրերում գյուղացիները հետ իրավունքների առավելություն ընդունելու թան դեպքում պրոֆմիտյան անդամների համար չը պետք է հիշատակել:

II Պարագրաֆ 40-ի վերջը ավելացվում է խոսք:

Սեզոնի լանվորների վերաբերյալ այս դրությունը, ուշժի մեջ չի մտնում և նրանց վրա չի տարածվում

РАБОЧИИ ЗАКАВКАЗЬЯ

Յեկեաբքիա պատկերազարդ
ծուրնալ:

Հրասարակում՝ Ե Անդրկովկաս-
յան Արհմիութիւններ խոր-
հուրդը, Անդրկովկ. Սեփածոյկո-
մասը, Անդրկովկ. յեկաբուզու
բանձուրների միութիւնը եւ
աներկով. կապի օրջանալին կո-
միտեն:

Հրասարակութիւն յեկուրդ
սարի:

Խմբագրութիւնը՝ Տփլիս Մա-
չարիւս փող. (Նախկին Սերգե-
ևսկ—) 2.

Բաժանորդագրութիւնը շարու-
նակում Ե:

Բաժանորդագրութիւն պայման.

1 տիւր 65 Կ.

3 " 1 ր. 50 "

6 " 3 ր. — "

2013

« Ազգային գրադարան

NL0043006

